

É r t e s í t ő.

96. szám.

Pest, november' 29dikén

1834

1) **Könyvekre árverés.** Kedden f. eszt. dec. 2kán délutáni 2 órától kezdve estig Pesten a' belső városban kecskeméti-utcában universitas épületjében árverés útján eladatnak sok szép könyvek, mellyek néhai tek. Gröber Lőrincz prof. urtól maradtak. — Ezen könyvek árverése jövő csütörtökön dec. 4kén egész nap folytattatik, és így tovább minden jövő kedden délután 's minden csütörtökön egész nap a' szokott árverési órákban mindaddig, míg ezen számos könyvek el nem fognak. (3)

1) **T. Nógrád vmegyében keblező szab. Losonc városában egy ház szabad kézbe eladó.** Fekszik ezen ház a' főutcán, építve nagyobb részint kemény szerekbe 's tűz ellenbiztosítva; van benne 4 szoba, 2 jól készített konyha, 's egy tűzellenes bolthajtásos éléskamara; kívülről a' ház előtt. utczára egy virág-kertecske, belül pedig szép konyhakert; 4 lóra 's 4 szarvasmarhára istálló, kocsiszin 3 kocsira, tágas udvar, kut, és farakhely. A' venni szándékozók méltóztassanak iránta ugyan Losonczon Hlaváts J. P. ur hereskedésében kérdezősködni. (2)

1) **Széna eladás.** Tek. Pest vmegyében keblezett Izsák m. városban vagy 30 öl széna több kazalban részenként is eladó. Bővebb tudósítást vehetni helyben a' város jegyzőjénél. (2)

(2) **Kristály-gyertyákat,** mellyeket a' pesti m. kir. Egyetemen Chemia professora t. Schuster János ur is megvizsgált 's tökéletesen helyeseknek talált, 's mellyek minden szag nélkül, tiszta világgal lobogás nélkül 's a' viaszgyertyáknál is tartósban égnek, folyvást lehet kapni: Pesten a' játékszín-épületben Kammermayer József czukrász bolijában, a' fejrnek fontját 1 frjával és a' színezettnek 1 fr. 6 krjával pengőben. Nagyobb mennyiségek iránt méltóztassanak a' vevők egy nappal előbb rendelést tenni. Az illy féle gyertya-maradéknak fontja 30 pengő krjával váltatik vissza. (3)

2) F. eszt. oct. 2kárul $1\frac{29}{1477}$ sz. alatt költ keg. udvari rendelésnél fogva közöltetik a' mi következők:

„Ama több izbéli próbák következtében, hogy német mesterlegények az ő illető kormányaik ellen fölbizgattassanak, mellyek egy idő óta Bern cantonban Helvecziában történetek, az alulirtól vett utasításhoz képest ezennel fölszólittatik minden, cs. kir. ausztriai alattvaló mesterlegény, munkás, vagy vándorló, hogy nyolcz nap alatt Bern cantont elhagyja, egyszermind az oda költözés további engedelmig minden ausztriai mesterlegénynek, az országos hatósági parancsok áthágóira kiszabott törvényes büntetések alatt, eltiltatik. Zürich sept. 21kén 1834. Gróf Bombelles. (3)

2) **Schlosser Károly Rozsnyón** az ausztriai első tűzkár-mentő Intézet ügyviselője ezennel is elfogad mindennemű tűzi biztosításokat, 's a' biztosító okleveleket (Polizze) kiszolgáltatja; nem különben kész mindennemű oltószereknek, u. m. legcélszerűbb vízi puskák, kupák 'sat. megszerzésére, mellyek árát előre is meghatározhatja. (2)

2) Brenda Mihálynak a' csömöri öreg-hegyen levő, és 36 sorból álló szőlője, az idei mintegy 50 akóra menő bor-terméssel, és minden a' présházban találtató eszközökkel, f. eszt. december 4kén kótyavetye útján elfog adatni. — Mire nézve a' venni szándékozó urak ezennel a' szokott reggeli órákra azon napra oda meghivatnak. (3)

2) Néhai Nagy István kir. tanácsos ur Örökös részéről köz hirrét tétetik: hogy t. n. Fejér vmegyében a' Duna mellett fekvő Rác-Almás helységében, — nem különben ugyanazon vármegyében a' Dunától két órányi távolságra levő Alsó-Sz. Iványi pusztában helyhezített rész jószágok: mindegyik helyen lakó, és elegendő gazdaságbeli épületekkel, és az őszi vetéssel együtt a' jövő 1835-ik esztendő Sz. György napjától kezdve, hat egymásután következő esztendőre, árverés útján, melly a' Rác-Almás részre nézve ugyan ott jövő december 18án, a' Sz. Iványira pedig

szinte helyben, jövő hónap 20án szokott reggeli órákban tartatni fog, a' legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fognak adatni. — Addig is bővebb tudósítást lehet irántok venni Pesten Leopold-utczában 230 szám alatt Vermes Jeromos urnál; és a' hely színén is. (3)

2) Pesttől 3 mértföldnyire egy pusztarész birtok örök áron eladandó. A' venni szándékozók értekezhetnek Pesten ujvilág-utca 562 sz. Kozitz Sándor Fiscalissal. (3)

2) **Ménésbéli lovak eladatása.** Főmélt. hg. Eszterházy Ozora kerületi praefectusi hivatala részéről köz tudomásul tétetik: hogy Ozora mellett (Tolna vmegyében) az uradalmi ménésből több, nagyobb részint szürke, és 4 esztendőes csödörök, paripák és kanczákbul álló ket-tős és négyes fogatu hámos lovak eladók, s irántok az Ozorai gazdasági tisztségnél naponként szabad kézből megalkudhatni. Hg. Eszterházy Ozora kerületi Praefectoratusi hivatala. Dombóvár nov. 14kén 1834. (3)

2) **Hirdetmény.** A' n. m. magy. kir. udv. Kamara rendelkezéséből, a' Miskolczi kir. kamarai véka-bíró által ekoráig gyakorlott kir. kamarai haszonvétel, melly az ottani vásárok alkalmával kölcsönadatni szokott igaz mértékű véka és rőfért járandó illendő bér beszédésében áll, f. eszt. decemb. 1jén Miskolczon a' kir. kam. Administratio épületjében szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés ujján, a' legtöbbet ígérőnek 1835 eszt. januar 1sőjéjéig számítandó egymásutáni 3 esztendőre bérbe fog adatni. A' feltételeket fönnevezett helyen az árverés előtt is megtudhatni. Budán nov. 19kén 1834. (3)

(3) **Hirdetés.** A' nagymélt. m. k. udv. Kamara részéről köz hírré tétetik, hogy Budán a' m. k. u. Kamara épületében jövő eszt. februar 19. és következő napjain reggeli 9 órakor tartandó árverés ujján e' következő jószágok, ugmint

Krassó vármegyében fekvő Prebul	1381 for. 20 kr.	} ezüst pénz
Valliadeny	720 — 15 —	
Zorlenczmare	2532 — 55 —	
Nagy Dikvány	2516 — 27 —	
Temes vármegyében pedig Sistarovecz	2405 — 34 —	
Petirsch	751 — 10 —	
Labasincz	1662 — 6 —	
Retissova	2745 — 55 —	

megállapított kikiáltandó ármellett a' többet ígérőknek haszonbérbe fognak bocsáttatni. — Az árverések kötelesek lesznek az illető kikiáltandó árnak tized részét bánatpénz fejében azonnal befizetni, a' többet ígérők pedig egy esztendei árendát cautióul előre letenni. — Az árveréstől senki sem záratik ki, mint az, a' ki egyéb iránt is mind hazai törvények mind felsőbb rendelkezések értelmében fekvő jószágoknak kibérlésétől tiltatik. — A' fő feltételek következőkből állanak: 1.) A' jószágon ugyanazon állapotban, mellyben most a' m. k. u. Kamara által bíratik, jövő eszt. május 1. napjától számítandó 15 esztendőre bocsáttatik bérbe. — 2.) A' bérlő tartozik az esztendei haszonbért félesztendőnként, jelesen majus és november 1. napján a' tomesvári harminczadnál lefizetni, különben ha ezen határnapot csak egyszer is elmulasztaná, a' birtokbul azonnal ki fog üttetni és a' jószág az ő kárára ujonnan árverésre bocsáttatni; azon esetre pedig, hogy ha ne talán a' haszonbér az előbbihez képest alább szállana, a' királyi Fiscus mind az ebből származandó kárnak, mind pedig az egész költségeknek megtérítését a' haszonbérllőn, és maradékin vagy örökössein summás per útján a' szokott formának és ügy-orvoslásoknak félretételével a' debreczeni kerületi Tábla előtt (a' szabad választást is fentartván magának) követelni, azonban is pedig a' jószágon találtató mindennemű vagyontat önön hatalmával elfoglalni és árverés mellett eladatni. — 3.) A' cautio kész pénzben, vagy intereses státuspapírosokban az akkori eladáshéli érték szerint, vagy pedig elfogadható elegendőkép biztosított adósság levelekben tétetik le, mellyek a' haszonbérllőnek bérlés végzetével magok valóságában ismét visszaadottnak. — A' haszonbérllőnek maradéki atyjok halála után, mellyét azonnal a' k. Kamarának tudtára adni kötelesek, fél esztendő alatt az árendáról lemondhatnak, valamint szinte a' m. k. Kamara is azon esetben, ha azokat a' bérlés folytatására alkalmasoknak nem találndja, nekik az árendát felmondhatja, az magában is értődvén, hogy ekkor az árenda azon esztendővel, mellyben a' le- vagy felmondás történt, megszűnik, — hogy ha mindazáltal az örökösök a' kiszabott fél esztendő alatt az árendáról le nem mondának, a'

bérlési végig megtartani kötelezettek. — 4.) Tartozik a' bérlő a' jobbágyok iránt fenálló urbéri rendelkezések szoros megtartásával, és a' szükség esetére maga költségén úriszékeket is tartani, ezeknek határnapjait pedig a' k. Kamarának előre tudtára adni, hogy a' szükség úgy hozván magával, a' Kamara valakit az úriszékhez rendelhessen, továbbá a' tartozásoknak annyira való szaporodások, hogy azoknak beszedése a' jobbágyságnak különös terhelteése nélkül nem eszközölthetnék, tilalmas, — végtére a' jobbágyházakat szinte úgy és azon számban, a' mennyiben ezeket átalvete, ismét vissza is adni köteles. — A' regulatio ott, a' hol még nem történt, szabadságában áll a' bérlőnek, csak hogy az iránt előbb a' m. k. u. Kamara engedelmé kikéressék, ezért is jelentését az okok előadása, és a' regulatio planumának előmutatása mellett beadni tartozik a' bérlő. — 5.) A' ne talán részenként bérben lévő regalék iránt kötött contractusokat tartozik az árendás fentartani, és csak ezeknek eltétele után élhet azokkal tetszése szerint, azonban az általa teendő új szerződések a' nékie lekötött határidőn túl nem terjedhetnek. — 6.) Nem tiltatik ugyan, hogy az árendás az általa bérelt javakat másnak ki ne bérelhesse, azonban erről a' m. k. Kamara semmi tudomást sem vesz, 's egyedül csak az árendás maga marad mindenekért a' Kamarának lekötöztetve, olly változásokat azonban a' jószágban tenni, mellyek a' contributio fundusának ártalmára vagy kisebbitésére lehetnének, vagy a' jószágot bár mi módon terhelni nem szabad. — 7.) A' ne talán hátra lévő tartozásoknak beszedését a' szokott részesülés (Rabatt) mellett magára vállalja a' bérlő, és erről a' jószág általvétele alkalmával vele fog végeztetni, az árenda végével azonban a' hasonló restantiák iránt hasonló kötelezést vesz magára a' k. fiscus. — 8.) A' patronatusbeli minden terheket tartozik az árendás maga viselni pótlás nélkül. — A' m. k. Kamara azontúl magának még a' praesentát, és a' templom-, és árvák- pénzeiről való számadásoknak megtekintése jutát fentartja. — 9.) Az erdők a' Kamara erdő-tisztsége felvigyázása alatt maradnak, a' rendes használás és fájás azonban a' szükséges rendszabások mellett az árendásé, irtásokat a' m. k. Kamara engedelmé nélkül tenni nem szabad. — 10.) Az épületeknek időrűlidőre szükséges reparatióit tartozik az árendás maga költségéin megtéetni. — 11.) Új építményeket csak a' Kamarának előre nyerendő engedelmé mellett tehet jó szerekbül az árendás, légy szerekbül, és paraszt kézzel tett épületek nem adnak just az árendátornak a' visszafizetés követelésére. — 12.) Biztossá tétetik a' bérlő, hogy a' bérlés ideje alatt a' jószágmás felkérőnek k. adomány útján nem fog más-kép által adatni, hanem hogy ez a' bérlési szerződést megtartani köteles legyen. — 13.) A' bérlő tartozik contractusát minden ingó és ingatlan annak rende szerint bemutatandó javaira intabuláltatni, és ha ez elegendő nem volna, a' fenirt caution kívül egy az egész árenda idejére jót álló cavent állítani, a' ki szinte a' contractust alá-írja 's magára intabuláltassa. A' többi feltételek az árverés alkalmával megismérettethetnek. — Egyéb iránt tartoznak az árverésben részesülők magok ajánlásokat megtartani, és az árverési protocollum, mellyet kiki, de főképen a' legtöbb igéző aláírni tartozik, olly kötelező erejű, mint az ennek következtében készitendő contractus mind addig, még a' bérlő a' contractus kiadása, és a' cautionak letétele után első köteletségének eleget teend, vagy pedig előpénzének visszaadása által köteleességétől feloldoztatik. — Budán october 15-kén 1834. (3)

(3) Nélhai Hangyás Dávid ur hagyományához tartozó, 's Pest vmegyében helyezett F. Nyáregyházi 's Csévi, mintegy 351 hold kiterjedésű pusztai birtokok, f. eszt. decemb. 9ke reggeli óráin F. Nyáregyházán tartandó árverés útján, jövő 1835 és 1836ik esztendőkre haszonbérbe kiadatni fognak. (3)

Íjabb KILIAN GYÖRGY,

Könyvárosnál Pesten az előbbi Fesl házban éppen most jelent meg, és megszerezhető
Meyer Universumából a' legszebb és egyúttal legolcsóbb

K é p t á r b ó l

Az Első Kötet' 1. 2. 3. és 4-dik Füzete. Ára mindenik füzetnek, négy aczéla metszett képpel és másfél iv leirással, 22 pengő kr.

Semmi sem képes annyira emelni az ember lelkét, mint a' természet nagy tüneményei, és a' művészet remekai: az elsőbbek mély tisztelettel töltenek be a' Teremtő iránt; az utóbbiak saját erejiükbe azon önbizodalmat gerjesztik, melly nélkül semmi nagyot, semmi szépet véghez vinni nem lehet. Meghatva ezen igazságtól a' Hildburghauseni és Új Yorki bibliographi Intézet igazgatój

Földiekénken a' legszebb tájak, nézetek, és mind az ó, mind az újabb művészet leghíresebb emlékei gyűjteményének füzetenkint történendő kiadását határozták el magokban.

A' munka tömérdek sükere teljesen megfelelt várakozásuknak, 's már most *hat* európai főnyelven, úgymint a' francia, lengyel, angol, magyar, holland, és németen jelen az meg 36,000 példányban! A' Magyar kiadó azon reményvel kecsegteti magát, hogy ezen olcsó munka Magyarhonban magyarul is azon köz kedvességgel hízeleghet magának, melyet a' német tapasztalt. Részéről legalább semmit sem akara elmulasztani mi azt e' közkedvességre méltóvá teheté. —

Az aczélmetészek első rangu művészekre bizvák 's midőn műdezeket mind a' magyarázó nyelvet az érdeemes olvasó közönség ítélte alá terjeszti, azon reményben van a' kiadó, hogy az őt nem fogja kárhoztatni.

Minden hónap elsőjén megjelen egy füzet.

Előfizetést szednek:

Aradon: Schmid és Bettlheim.

Bécsben: Gerold.

Egerben: Plank.

Eperjesen: Benczur és Schmid.

Esztergamban: Beimel.

Erdélyben (Kolosvárott): Thyeri és Tilsch és fija.

Kassán: Wigand és Cserneczki, és Vajda.

Kőszegen: Reichard.

Nagy Szombatban: Wachter.

Pécsett: Weidinger.

Posonyban: Schwaiger, Landes, és Wigand.

Szombathelyen: Zsoldos.

Temesvárott: Polacsck.

Zomborban: Gottlieb.

(2)

2) Heckenast Gusztáv, pesti könyvkereskedőnél épen most jelent meg:

Az Aranybánya vagy a' tapasztalt Tanácsadó.

új kiadás 2 Kötetben 1ső Kötet:

Tapasztalással teljes

Gazdasági Szekrény

vagy soknemű próba által igaznak talált 340

ollyan oktatás, útmutatás és fortélynak válogatott gyűjteménye, mellyből mint az ügyeivel elfoglalt városi, mint a' falusi magányában élő gazda 's gazdasszony mindig kész tanácsot lel: mint kelljen az udvaron, a' konyhában, pinczében, kertben, élelemtárban, istállóban; ugy nem különben a' mezőn, a' mosásnál, fejtérítésnél; a' betegek körül, házi 's gazdasági állatok' nyavaláiban, 's több más hasonló foglalatokodásnál mindent elintézni úgy, hogy az által rövid idő alatt lehessen tisztességgel 's becsülettel a' jövedelmet tetemesen szaporítani, sok felesleges költséget megkímélni 's így okvetetlen meggazdagodni.

Osszegyűjté 's közrebocsátá

Lencsés Antal és Zádor Elek.

Srét Pesten 1835. csinosan és keményen kötve csak 1 for. pengő p.

II. Kötet. Az őszinte és hasznos

H á z i B a r á t

városi és falusi gazdák és gazdasszonyok számára vagy 250

Legújabb és sok évi tapasztalás által bebizonyult ollyan utasítások tárháza, mellyből kész tanácsot merithetni a' mezői és házi gazdaság minden állapotjában, a' marhatartásban, baromfitenyésztésben, földművelésben veteményes és gyümölcsös kertben, házban, konyhában, éléskamarában, pinczében, padláson, udvaron 'sat. 'sat. *Szükséges Segédkönyv*, mindazoknak, kik külső és belső gazdaságukat olly pontra kívánják emelni, hogy a' szaporodott jövedelem 's kevesült kiadás által gazdaságuk napról napra növekedjék.

Összegyűjté

Zádor Elek.

Egy köre metszett táblával Srét 1835. Kemény borítékban csak 1 for. pengő p.

Budai lotteria November 26dikán: 82. 36. 34. 58. 51.